

SEVÄRDHETER I STOCKHOLMS LÄN

Tips på utflykter av och för PRO-föreningar i Stockholms län

PRO
STOCKHOLMS LÄN

Om utflyktskatalogen

Vi behöver inte resa så länge för att finna fantastiska platser, vackra vyer och göra nya upptäckter. Stockholms län är stort och innehåller mycket. Med fika, bekväma skor och ett SL-kort kommer vi långt.

För att göra det lite enklare att hitta bra utflyktsmål har vi i PRO Stockholms län påbörjat ett arbete med att sammanställa bra utflyktsmål. Till varje utflykt finns en kontaktperson. Detta är för att den som vill göra utflykten ska kunna ringa och höra lite mer innan man besöker platsen. Det kan vara frågor om tillgänglighet, tillgång till mat och turtäthet.

Har du ett utflyktsmål du vill dela med dig av till fler? Maila då Gun Häll, gun_hall@telia.com, som ansvarar för utflyktskatalogen.

Botkyrka

I Botkyrka söder om Stockholm hittar vi många sevärdheter. Gamla kyrkor och slott samsas med miljonprogramsområden och svindlande natur. Det ligger något i kommunens slogan - "Långt ifrån lagom".

- Tumba Bruk har tillverkat sedelpapper i mer än 250 år. Idag finns här också ett museum där arbetet med sedel och papperstillverkning samt levnadsvillkoren på bruket skildras. Muséet är granne med fabriken som än i dag trycker våra sedlar. Här finns även ett kafé.
- Botkyrka konsthall ligger i centrumgallerian mitt i Tumba, nära stationen. I konsthallen finns även X-et-muséet som visar den Tumbafödde Sven X-et Erixsons verk från hela hans verksamma period (1913-1969). I centrumgallerian finns ett konditori med bröd man bakat själv.
- Hågelbyparken är en av Sveriges vackraste folkparker med ett rikt utbud av upplevelser och arrangemang. Här firas valborg, nationaldagen och midsommar. Dessutom finns konferenslokaler, restaurang, kafé, vandrarhem, en omtyckt dansbana, boulebana samt en 4H-gård. Den vackra parken lockar också många besökare med egen kaffekorg att samlas kring i gröngräset.
- I närheten finns järnåldersbyn Hogslaby. Hågelby gård byggdes av telefonfabrikören L M Ericsson 1916-1918 men ägs nu av Botkyrka kommun.
- Tullinge- Lida. Lida friluftsgård och naturreservat vid sjön Getaren är ett centrum för friluftsliv och rekreation. Här finns gott om stigar och motionsspår. Sommartid kan man bada, fiska, cykla, åka vattenskidor, ägna sig åt friluftsgolf eller grilla på befintliga grillplatser. Även vintertid är Lida ett populärt utflyktsmål med preparerade och belysta skidspår, slalombacke och

plogad skridskobana. Sörmlandsleden går igenom området. Föreläsningar, aktiviteter av skilda slag, tävlingar och konserter anordnas också. Här finns restaurang och kafé. Lida erbjuder dessutom konferenslokaler och möjlighet att övernatta.

- Grödinge- Vårstavi och Vasastugan. I Vårsta, vid stranden av Malmsjön, ligger två intressanta byggnader intill varandra. Vårstavi är uppfört av läkaren/psykoanalytikern och konstnären Poul Bjerre. Anläggningen drivs nu av en stiftelse till grundarens minne. I parken intill finns flera statyer av Bjerres konstnärsvänner, bl.a. Carl Milles.
- Intill Vårstavi ligger Vasastugan som är en ålderdomlig byggnad som ursprungligen var en prästgård. Den är numera museum och samlingspunkt för Grödinge hembygdsförening. Till Vårsta tar man sig med buss från Tumba station.
- Mångkulturellt centrum (MKC) är ett kulturhus i Fittja. Syftet med centret är att bedriva forskning, utbildning, föreläsningar och utställningar kring interkulturella processer, segregation och diskriminering. Verksamheten drivs på Fittja gård samt ett nybyggt hus med öppen verksamhet som utställningar, bibliotek, programverksamhet. Restaurang finns.

Kontaktperson: Inga-Britt Rova 0703- 987 15 42

Färingsö

Till Färingsö går det att åka buss från Brommaplan. Raskt lämnar man då storstan och hamnar snart i lantlig idyll. Tipsen kommer från PRO Färingsö.

- Stenbrottet, Stenhuggarbyn i Stenhamra. Här finns en hel liten by som visar hur stenhuggarna med sina familjer levde. Sten till bl.a. Stockholms gator högs här. Guidning går att få. Kontakta Yvonne Fredriksson tel. 073-684 67 23. Matställe finns i Stenhamra centrum, där bussen stannar.
- Äppelfabriken, Viksund , Hilleshög. Här tillverkas must av dina egna äpplen. Prisbelönda marmelader och annat gott. Café finns där också. De har en egen hemsida. Titta gärna där.
- Svartsjö slott. Fin park att promenera i. Tårtcafé öppet Lö/Sö. Lunch restaurang finns på vardagar i Svartsjö Matsal 10:30-14:30.
- Färingsö hembygdsgård, ligger en liten bit från Färentuna kyrka. En mycket sevärd hembygdsgård med flera gamla hus och torp.

Kontaktpersoner: Lola Pettersson Häll 070-646 29 30 och Yvonne Fredriksson 073-684 67 23

Hägersten

I Kjell Johanssons böcker kan vi läsa om livet i Hägersten för länge sen. Mycket har förändrats sen den tiden då dessa områden var fattiga förstäder. Till Hägersten tar vi oss snabbt med tunnelbana från innerstan och även här finns mycket att se.

- Stadsvandringar i Mälarhöjden, Axelsberg och Aspudden. Med fördel kontaktar man Hägerstens hembygdsförening för tips och om man vill ha guide.
- Promenader från Vinterviken längs Mälaren ända till Bredäng och konditori Lyran.
- Klubbensborg med café Uddvillan.
- Eolhälls 4H gård.
- Aspuddsparken med lekplats och djur, boulebanor.
- Aspuddens bangolf i anslutning till parken, serverar mat vin/öl.
- Vinterviken där Sveriges Mästerkock spelas in. Serverar lunch alla dagar. Kring Vinterviken finns många minnen efter Nobels verksamhet.
- Vintervikens trädgårdscafé. S:t Sigfrids kapell, den lilla kyrka man ser från Essingeleden som från början hette Stefanskapellet och flyttades från Frejgatan/Thulegatan i början av förra sekelskiftet.
- Uppenbarelskyrkan på gränsen mellan Midsommarkransen och Aspudden.

Kontaktperson: Gunilla Lundborg, PRO Hägersten 046-70 38 69 089

Järfälla

Järfälla är en stor kommun som erbjuder mycket av både stad och land, modernt och äldre. Här finns flera tips om utflykter i området.

- Görvälns slott från 1600-talet vid Mälaren.
- Ängsö friluftsgård vid Mälaren.
- Barkarbystaden/outlet, nära Barkarby station.
- Gåseborg forntidsborg vid Mälaren, svårtillgängligt.
- Bolindermuséet i Kallhälls centrum/en svunnen industriepok.
- Järvafältet.
- Järfälla kyrka från 1100-talet.

Kontaktperson: Bo Johansson 070-491 94 99

Liljeholmen

I området runt Gröndal och Liljeholmen finns många sevärdheter. Nedan presenteras några av dessa. Tipsen kommer från PRO Liljeholmen.

- Konsten i Gröndal framför allt på Ekensbergsvägen se Boken "Konsten i Söderort".
- Fika på Lundbergs konditori, Sjöbjörnsvägen 2 i Gröndal. Ett klassiskt konditori i välbevarad 40-tals miljö.
- En promenad till Vinterviken med Vintervikens Trädgårdscafé och Alfred Nobels Dynamitfabrik.

Kontaktperson: Britta Svensson 0730 762 735

Sollentuna

I Sollentuna finns gott om natursköna områden, men även en mycket sevärd konsthall. Ta pendeltåget hit och se själv!

- Edsvik- konst, kultur och design, med Edbergss slott, Edsviks konsthall och MC Collection museum. På området ordnas också festivaler och olika evenemang. Adress Landsnoravägen 42. De har en bra hemsida med aktuellt program. Flera olika fik finns att tillgå.
- Bögs gård, en bondgård och visningsgård. Beläget på Järvafältet. I anslutning till gården ligger Helenas café.
- Sollentuna kyrka, som byggdes i slutet på 1100-talet. Där finns fornlämningar från stenåldern och framåt.

Kontaktperson: Lena Johansson

Täby

I Täby kan man följa historien från vikingatiden och fram till våra dagar. Med Roslagsbanan tar man sig dit.

- Runriket sträcker sig 3,5 mil runt Vallentunasjön och är världens runstens tätaste bygd. Här kan du besöka nio historiska platser och se exempel på olika typer av runristningar från vikingatiden. Porten till Runriket utgörs av Jarlabankes bro, ett av områdets mest kända platser. Här kan du läsa och lära dig historia kring runorna och ta del av gripande levnadsöden från människor

som levde på platsen under den tiden. De nio platser som finns att besöka är: Jarlabankes bro, Täby kyrka, Broby bro, Fällbro, Risbyle, Gällsta, Gullbron, Vallentuna kyrka och Arkils tingstad.

- Täby kyrka. Berömd för valvmålningarna som är mycket väl bevarade. De utfördes på 1400-talet av Albert Målare (Albertus Pictor). Han målade kyrkor runt om i landet, men var främst verksam i Mälardalen. Den mest kända av hans målningar är den där en riddare spelar schack med döden.
- Forn och naturstigen vid Täby prästgård. Vandra genom forntid och vacker natur på en stig med informationsskyltar som tar dig med på en promenad bakåt i tiden. På skyltarna, som finns uppsatta vid de tydligaste fornlämningarna, kan du läsa om hur människorna i forntidens Täby levde. Du får också veta mycket om naturen i området.
- Rönninge by vid Rönningesjöns östra strand är en levande by. Här kan du se hur vardagen gestaltade sig för en Täby bonde för 100 år sedan. OBS! Parkering vid Skavlötens motionsgård sedan en lång promenad upp till byn. Finns eventuellt handikapps parkering.
- Karby gård är ett konst- och kulturcenter som drivs av föreningen Karby gård. I huvudbyggnaden arrangeras ett dussintal utställningar varje år, med såväl lokala konstnärer som konstnärer från övriga landet. Det finns också en grafikverkstad och ett café. I västra flygeln finns en konsthantverksbutik, skärmgalleri och konstabibliotek. I parken finns en musikpaviljong och en örtagård.
- Ensta krog. Namnet Ensta härstammar från den gård som låg några hundra meter söder om nuvarande Ensta krog. Krogen öppnades på 1600-talet utefter postvägen mellan Stockholm och Åbo och var en central plats i mer än 125 år. Idag har Roslagsmålarna sitt galleri i en av flyglarna.
- Näsby slott. Slottet ritades 1665 av Nicodemus Tessin d.ä. på uppdrag av greve Per Larsson Sparre. En stor brand 1897 förstörde allt utom yttermurarna och den magnifika entrétrappan. Med hjälp av de gamla ritningarna kunde industrimannen och konstsamlaren Carl Robert Lamm bygga upp slottet igen och stod då klart 1902. OBS! Slottet är numera ett hotell och konferensanläggning.

Kontaktperson: Astrid McCormack